

De lichten dimmen en het geroezemoes verstomt. Vincent en ik hebben de twee laatste zitjes in het knusse cinemazaaltje veroverd, helemaal vooraan. De hitte van buiten lijkt mijlenver weg. Met een beetje fantasie ruik je de popcorn en hoor je de eerste noten van *Star Wars* door de zaal knallen. De laatste hebben we samen gezien, maar jij vond een *Star Wars* zonder Han Solo als een tomaat-garnaal zonder garnalen. Achteraf had ik buikpijn omdat ik zure matten én popcorn had gekregen. Mama was boos op je.

In afwachting van Hesselbergs optreden speelt op het grote scherm een filmpje dat ons moet aansporen om geld te geven aan het natuurfonds van het museum. De beelden maken me misselijk. Schildpadden poseren voor de camera met een plastic zak in hun bek. Gedumpte visnetten spoken rond in zee en doden vele dieren. Narwallen stikken onder verschuivend ijs. Koraalriffen verbleken. De zee verzuurt. Stromingen veranderen. Jij werd altijd zo triest en kwaad als we tijdens het zeilen afval zagen drijven op zee. Jij noemde de mens dan een domme diersoort die zijn eigen nest bevuilt.

‘De Noordzee verandert keisnel. Het is de snelst opwarmende zee ter wereld!’ zegt Vincent die denkt dat hij het filmpje moet becommentariëren. ‘1,7 graden in vijftig jaar. Ik heb eens gelezen dat onze kabeljauw hierdoor naar het noorden zal trekken. Maar we krijgen ansjovis in de plaats. Ik haat ansjovis. Toch op pizza. Weet je dat er onderzoekers zijn die zeggen dat er over dertig jaar tropische haaien in de Noordzee zullen zitten? Haaien!’

Misschien is het beest gekomen om de natuur te wreken.

Misschien is het radeloos. Vermoeid van het migreren. Vele mijlen van huis. Misschien is het razend op de schepen die denken dat de zee van hen is. Maar dan zou het toch een grote vissersboot aanvallen. Van die *drijvende visfabrieken*, zoals jij ze noemde, die met hun lange sleepnetten de bodems kapotmaken? En niet de Zegevier?

De film stopt abrupt. Even is het helemaal donker in de zaal. Dan stapt er een halve reus in het spotlicht. Een man met betonnen benen en Vikinghandsen die zomaar een haaien- nek kunnen omwringen. We kunnen ons niet vergissen: Erik Hesselberg is een doorgewinterde avonturier. Een man die de oneindigheid van de oceaan niet vreest, die op zwalpende ijsschotsen met ijsberen heeft gevochten, die tussen walvissen heeft gezwommen, die diepzeemonsters heeft getrotseerd. Zijn 'hallo' klinkt als een kanonschot. En toch. In de schaduw van zijn dikke wenkbrauwen liggen kwetsbare waterige ogen. Alsof hij in zijn leven een paar zeemonsters te veel heeft gezien.

Op het scherm achter hem verschijnt een aardbol die traag om zijn as draait.

'Onze planeet bestaat uit water. Veel water', buldert hij. 'Hoeveel procent van onze planeet is water?' Naast mij gaat een octopuspoot de lucht in. Ik duw gegeneerd Vinnies hand naar beneden.

'Wie weet dit?'

'Zeventig procent!' roept Vincent. Jezus, wat een streber.

'Zeventig procent. Klopt', dondert Hesselberg. 'En hoeveel procent van de zeeën en oceanen heeft de mens al ontdekt? Bestudeerd? Onderzocht? In kaart gebracht?' Het wordt stil in de zaal. Zelfs Vincent twijfelt. Hesselberg geeft zelf het ant-

woord: 'Minder dan tien procent!' Hij laat een geladen pauze. 'Jullie horen het goed.' Dat is zeker, we horen het goed. We zijn intussen bijna doof. 'Dat betekent dat meer dan negentig procent – nog – niet ontdekt is! We zijn op de maan geweest, we verkennen de ruimte, we hebben een auto naar Mars gestuurd, we hebben duizenden sterren een naam gegeven. Maar de oceaanbodems? We hebben nog maar een pietluttig deeltje van die gigantische oppervlakte onderzocht.' Je kan een speld horen vallen in de zaal. 'De zeeën vormen het allergrootste mysterie op aarde.' Op het doek achter Hesselberg verschijnen beelden van de expedities naar de diepzee.

'Die ene is James Cameron, de regisseur van *Titanic*. Die is gewoon in zijn eentje in de diepste afgrond afgedaald. *Megascary*', fluistert Vincent. Kan hij nu echt geen twee seconden zwijgen? Hesselberg haalt diep adem. Alsof hij zich klaarmaakt om naar de diepte te duiken.

'Een paar jaar geleden nog dachten we dat er niets leefde in de Marianentrog. Maar onlangs ontdekten we dat er daar, op elf kilometer diepte, in die zwarte, doodstille diepte, waar de druk duizend keer groter is dan hier, van alles leeft. Vissen en pissebedden. Grote vlokreeften en reusachtige schaaldieren. Zeeslangen. Slurfwormen. Slakvissen. De lijst is eindeloos. Het is moeilijk om in te schatten hoeveel onontdekte zeewezens er op deze wereld zijn', roept Hesselberg. 'Maar er zijn er veel.'

'Misschien was mijn schaduw niet van een gemigreerd beest, maar van een soort die nog niet ontdekt is', fluister ik.

Vincent knikt heftig. 'Ja. De Lenalitis.' Hesselberg schraapt zijn keel. Klaar om ons weer te bombarderen met cijfers.

'Wetenschappers hebben toch een poging gedaan en er een getal op geplakt. Tien miljoen! Tien miljoen wezens zwemmen

op onze aardbol rond zonder dat wij het beseffen. Er vallen er dus nog veel te ontdekken.' Ik slaak een kreet. 'De zee zit vol geheimen.' Kijkt Hesselberg me ineens aan? 'En wie weet, op een dag, ontdek *jij* zo'n geheim.'

Op het scherm achter Hesselberg verschijnt een groot zeemonster dat hem lijkt op te slokken. Het licht in de zaal springt aan, en de reus is verdwenen.

'Waar is hij naartoe?'

Vincent wijst naar achter in de zaal, naar een deurtje met *backstage* op, waardoor Hesselberg probeert te ontsnappen aan de meute kinderen die met hem op de foto wil. Een vrouw met een ijzeren brilletje roept op tot kalmte en zet de kinderen in een rij. Het is de vrouw die dacht dat ik in de souvenirshop kwam werken. Dat was de dag dat ik Vincent voor het eerst over de schaduw vertelde. Dat lijkt gisteren en tegelijk is het alsof ik Vinnie al maanden ken. Sinds de dag dat jij er niet meer bent, haalt de tijd voortdurend grappen met me uit.

Ik probeer Vincent aan een tentakel recht te trekken, maar hij blijft zitten.

'Kom, voor hij weg is. We moeten hem de tand laten zien.'

'Alsof die Hesselberg geïnteresseerd is in een tand.'

'Als er *iemand* geïnteresseerd is in die tand, dan is hij het toch?' Ik trek weer aan zijn arm, maar Vincent blijft zitten.

'Ik zal wel een foto van die tand naar mijn ouders sturen, die zijn mariene biologen, weet je nog. Die Hesselberg heeft geen tijd voor ons. En volgens mij haat die man kinderen. Tenzij hij ze mag opeten.' Ik kijk naar Hesselberg die zijn twintigste selfie laat maken. Hij ziet er inderdaad verveeld uit en hij kijkt naar de kinderen alsof hij zich afvraagt wie hij zal kiezen als vieruurtje.

‘Maar wij vragen geen selfie. Wij *geven* hem een nieuw zeewezen. Een van de tien miljoen onontdekte.’ Ik loop naar achteren en slalom tussen de kinderen die veilig terugkeren. Maar ik ben te laat. Hesselberg loopt door de backstagedeur en de vrouw met het ijzeren brilletje slaat hem dicht. Het lampje boven de deur springt op rood.

‘Oh, jammer. Te laat’, roept Vincent. Ik voel aan de deur. ‘Wat ga je doen? Dat is verboden toegang. Blijf hier!’

Dat zie je van hier. Ik ga naar binnen.

**Fragment uit Wendy Huyghe, *Zeevonk*, Pelckmans, 2022.
Dit fragment mag enkel gebruikt worden voor educatieve
doeleinden en niet verder worden verspreid.**